+ در «کلیک» بخوانید
نوجوانانی که شبکه‌های اجتماعی را رها کردند

حامد جلالی کاشانی، مستندساز بر اثر مشکل ریوی ناشی از بیماری کرونا از دنیا رفت
خداحافظ رفیق

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
WWW.JAMEJAMDAILY.IR
یکشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۸ | ۶ رجب ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۶۱۳ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Sunday - 2020 MAR 1

جام جم در گفت‌وگو با متخصصان عفونی از شرایط مقابله با کرونا در روزهای آتی که مسؤولان آن را «هفته سخت» توصیف کرده‌اند، گزارش می‌دهد

«هفته سخت» به زبان ساده

۱

عکس: الهه آقاپور

۵

قرار بود در ۷۰۰ داروخانه تهران محلول‌های بهداشتی توزیع شود
خبرنگاران جام جم به ۳۰ داروخانه در تهران سرزده‌اند

لطفا سوال نفرمایید!

۱۸

کرونا باعث کسادی فعالیت‌های اقتصادی شده
برای رهایی از این رکود چه راهکارهایی وجود دارد؟

اصناف در انتظار کمک

۳

ویژه‌ها

نگاهی به کارنامه رادیو و تلویزیون در روزهای کرونایی

رسانه به خط

مجری می‌گوید این روزها همه درگیر وحشت کرونایی شده‌اند و خانم دکتر جواب می‌دهد اگر اطلاعات کافی داشته باشید، آن‌قدرها هم ترسناک نیست، فقط حواستان به دست‌هایتان باشد، آنها را بشویید و به چشم‌ها و دهانتان نزنید و.... این ماجرا و گفت‌وگوها بخشی از حال و روز این روزهای شبکه‌های مختلف تلویزیون شده‌اند، رسانه‌ای که تا اسم اطلاع‌رسانی می‌آید خواه‌ناخواه همه یادش می‌افتیم و سری به آن می‌زنیم.

۷

پروفسور نادر انتصار در گفت و گو با جام جم:

تاریخ مصرف دروغ‌های ترامپ محدود است

۸

بیشتر بخوانید

بررسی گمانه‌ها از امضای تفاهم‌نامه میان بی‌بی‌سی فارسی و عربستان

بی‌بی‌سی فارسی در سبد تاجر سعودی

۵

در کنار رونق جزئی در برخی مناطق کرونا دستفروشی را تعطیل کرده است

دست خالی دستفروش‌ها

۱۶

اخبار شنیده شده از باشگاه استقلال حکایت از اختلاف مجیدی و فتحا...زاده دارد

رابطه سرد در همین شروع کار

۱۷

توافقنامه صلح آمریکا و طالبان در دوحه به امضا رسید

آمریکا از افغانستان می‌رود

۸

یادداشت

عبور از دوران سخت با هم

علی ربیعی
دستیار ارتباطات اجتماعی رئیس‌جمهور و سخنگوی دولت

در دو جلسه پی درپی ستاد ملی مبارزه با کرونا بخشی از جلسات به روند و شیوع شناسی این ویروس اختصاص یافت. آقای جهانگیری حتی خواستار ترسیم بدترین سناریوی ممکن برای ایجاد آمادگی‌های لازم شد. صحبتهایی که در حاشیه جلسه با کارشناسان عفونی داشتم بنا بر روند اپیدمی شدن، میزان واگیر و ضعیف شدن ویروس مبتنی است که ما دو هفته سخت پیش رو خواهیم داشت و به امید خدا با گرم شدن هوا، نوروز را با کرونایی ضعیف و در حال از بین رفتن سپری خواهیم کرد.

جبهه هوای سرد جدیدی در راه است و شاید سرما در برخی از مناطق، اوضاع را کمی دشوارتر هم بکند. به رغم اینکه سازمانهای مردم‌نهاد، جریانهای اجتماعی و آحاد مردم نسبت به توصیه‌های بهداشتی مقابله با کرونا همراهی دارند، متاسفانه برخی از هموطنان حساسیت های لازم را به رعایت نکات بهداشتی ندارند و این موضوع می تواند آمار ابتلا و حتی مرگ و میر را بالاتر ببرد. به نظر من سبک زندگی توام با سلامت را باید به یک گفتمان اجتماعی تبدیل کنیم. به هر حال تجربه سارس، ابولا و کرونا نشان می‌دهد که جهان و به تبع آن کشور ما در مواجهه احتمالی با بیماریهای جهانی خواهیم بود که راه اساسی برای ایجاد ایمنی همگانی، الزام تمام آحاد جامعه به رعایت مسائل بهداشتی است.

نکته قابل توجه این است که در دوران پیک با توجه به ایجاد ۲۲ آزمایشگاه و برنامه برای افزایش آن تا ۴۰ آزمایشگاه و حساس شدن جامعه علاوه بر «پیک ابتلا» با وضعیت «پیک اعلام مبتلایان» هم روبرو خواهیم بود. اتفاقا یکی از دلایل اینکه نسبت جانباختگان با مبتلایان، با نسبت روند شناخته شده متناقض می‌نمود موضوع عدم ثبت آماری مخرج کسر بوده است. این یعنی در این دو هفته سخت، الزاما تعداد بیماران بیشتر نخواهد شد و حتی ممکن است روند ابتلا با شیب بسیار قابل قبولی کاهشی باشد. اما به دلیل افزایش حساسیت بیشتر مردم عزیز در مورد کرونا و افزایش مراجعات از یک سو و افزایش چشمگیر امکانات تشخیصی از سوی دیگر، بسیاری از عزیزانی که در چند روز قبل مبتلا شده و بی خبر بوده اند شناسایی و آمارشان اعلام می‌شود.

برای مواجهه با وضعیت هفته‌های آینده، توجه به چند نکته بنیادی ضروری است:

۱ عمل همه ما به توصیه‌های بهداشتی. «یک فرد بی احتیاط» ناقل و واسط بیماری تعداد زیادی از افراد خواهد شد. باید نظم اجتماعی بهداشتی چنان فراگیر شود که همگان ناگزیر به حرکت در چارچوب‌های توصیه شده شوند.

۲ رعایت دستورالعمل‌های محدودکننده برای برخی از شهرها و شهرستانها. شواهد نشان می‌دهد به رغم همه توصیه‌ها، خروج از شهرهای مبتلا و ورود به شهرهای دیگر به خصوص شهرهای شمالی همچنان در جریان است. اینک اکیپ‌های بهداشتی در ورودی شهرها برای شناسایی افراد مبتلا مستقر هستند.

۳ ایمن سازی ذهنی، افزایش مقاومت روانی و به جای «کرونا هراسی»، توانایی غلبه فردی و جمعی بر بیماری یکی از مهم‌ترین اقدامات نهادهای مدنی، روشنفکران، نویسندگان، رسانه‌ها و کنشگران اجتماعی است.

در زمینه چگونگی بهداشت فردی و سلامت جمعی، سازمان صدا سیما برنامه‌های اطلاع رسانی موثر و آموزشهای مناسبی را سامان داده است که این امر در جلسه اخیر ستاد هم مطرح و مورد تقدیر اعضا قرار گرفت.

در زمینه سلامت روان وقتی نوشته‌های فضای مجازی درباره کرونا را رصد می‌کنم، خوشحالم که بسیاری از کاربران از صمیم قلب در پی انتشار اطلاعات درست، گفتار امیدبخش و تقویت روح جامعه هستند. نوشته‌های خیرخواهانه بسیارند و این نوشته‌ها امید و قوت قلب مردم را افزایش می‌دهد. اما نشر برخی خبرها مشخصا و به روشنی سلامت روان ملت ایران را هدف قرار داده‌اند. تعداد اندکی از اطلاعات مایوس کننده، امیدزدا و مروج بی‌اعتمادی مشاهده می‌شود. در این خصوص می توان به صوت جعلی دکتر حریرچی، نامه‌های نامعتبر وزارت بهداشت و... اشاره کرد. این حجم از ورودی مایوس کننده برای جامعه‌ای که باید با اعتماد و همدلی از یک بحران عبور کند، به نوعی سبب شکنندگی جامعه در مقابل بیماری می‌شود.

البته هرگز قصدم این نیست که انتقادها طرح نشود. اتفاقا نقد را بسیار مفید و سازنده می‌دانم و در بسیاری از موارد، من آنها را تبدیل به گزارشهای اجرایی کرده‌ام. مدعی نبوده و نیستم که کاستی نداشته‌ایم. اما با تمام قوا سعی کرده‌ایم صادق و شفاف باشیم. انتقادها را هم می‌شنویم و در مجموعه دولت و دست اندرکاران تلاش می‌کنیم بهترین تصمیم ها را بگیریم.

درخواستم از همه هموطنان این است با هوشمندی مانع نشر اخبار کذب شوند. فضای آرام، رفتار هوشمندانه و بهره‌گیری از اطلاعات صحیح مهمترین عامل درگذار از این بحران خواهد بود.

ما هر کاری بخواهیم انجام بدهیم، بدون مردم موفق نیستیم. در این دو هفته نیز، یکدیگر را تنها نمی گذاریم. از این چند روز هم مثل همه روزهای سختی که پشت سر گذاشته ایم، عبور خواهیم کرد.

«هفته سخت» به زبان ساده

کاظم کوکرم
دانش

تب پیشگیری و مبارزه با کرونا از سر و روی شهرها می‌بارد. این روزها کافی است کسی چند عطسه یا سرفه پی‌درپی کند تا بیشتر از قبل نگران سلامت خود شود. حالا حتی کوچک‌ترین مورد سرماخوردگی یا آنفلوآنزا هم مشکوک به کرونا تلقی می‌شود و درمانگاه‌ها و بیمارستان‌ها شلوغ‌تر از همیشه است. مقابل مراکز خرید و هر فضای پر ازدحامی درجه تب مراجعان سنجیده می‌شود و در مبادی شهرها افراد مشکوک به کرونا به قرنطینه برده می‌شوند. اینها باعث شده نسبت به روزهای پایانی بهمن‌ماه که نخستین تلفات کرونا در قم اعلام شد، حالا کشف موارد ابتلا در سراسر کشور آمار رو به افزایش به خود بگیرد، حجم خبرهایی که از مقابله کرونا مخابره می‌شود چند برابر شود و در این حالت طبیعتا ترس عمومی ناشی از ابتلا به این بیماری که با وجود شیوع بالا، تلفات پایین‌تری نسبت به بسیاری از بیماری‌ها نظیر آنفلوآنزا دارد، گسترده‌تر شود.

هفته گذشته خیلی‌ها امیدوار بودند که بتوان خیلی زود از مراحل سخت مقابله با کرونا عبور کرد؛ اما وزیر بهداشت جمعه نهم اسفند پس از پایان پنجمین جلسه ستاد مبارزه با کرونا اعلام کرد: «هفته نسبتا سختی را در پیش داریم و پیک (بیشینه ابتلا) اصلی بیماری کرونا در همین هفته و در روزهای آینده رخ می‌دهد.» هر چند دکتر سعید نمکی تأکید کرد «این نباید موجب وحشت مردم شود.» سوال اینجاست وقتی گفته می‌شود «هفته سخت» منظور آمادگی برای مقابله با چه شرایطی است؟

هفته سخت

دکتر زهرا عبدی، متخصص بیماری‌های عفونی درباره وضعیت فعلی پیشرفت بیماری کووید-۱۹ به جام جم می‌گوید: «این بیماری نیز شبیه آنفلوآنزا پس از شروع همه‌گیری، عده‌ای را مبتلا سپس نرخ ابتلا افزایش می‌یابد و با شیب رو به بالا به حد بیشینه‌ای می‌رسد. پس از آن با اقدامات پیشگیرانه و درمانی، وضع بیماری به حالت قابل کنترل می‌رسد. این وضعیت را در مورد همه کروناویروس‌ها شاهدیم.» این عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران ضمن مقایسه وضع پیشرفت بیماری کووید-۱۹ با آنفلوآنزای اچ۱ان۱ در پاییز امسال ادامه می‌دهد: «مثلا در آبان و آذر امسال ابتلا به آنفلوآنزا چنین وضعی داشت. اما در مورد کروناویروس جدید شدت درگیری افراد بیشتر است. به‌خصوص از این نظر که خیلی‌ها در گذشته به آنفلوآنزا دچار شده بودند و ایمنی لازم در بدنشان ایجاد شده بود، اما در مورد کروناویروس جدید تجربه جدید مواجهه بدن ما با آن ایجاد شده است. لذا ممکن است تعداد بالاتری از مبتلایان را در روزهای آینده شاهد باشیم. امسال نیز خوشبختانه آنفلوآنزا در مدت سه چهار هفته کنترل شد. کووید-۱۹ نیز بیماری ویروسی مشابهی است و پس از یکی دو هفته از زمان شیوع قاعدتا به بیشینه خود از نظر شمار مبتلایان می‌رسد.»

دکتر حمید عمادی، متخصص بیماری‌های عفونی و استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران نیز درباره وضع بیماری در روزهای پیش‌رو به جام جم می‌گوید: «در روزهای گذشته و در حال حاضر این بیماری در حال شیوع میان مردم است. از روز اولی که کروناویروس جدید فردی را مبتلا کند، به مدت چند روز تا حدود دو هفته در حالت نهفته قرار دارد و فرد مشکلی ندارد، اما بعد از دو هفته علائم بیماری ظاهر می‌شود. با توجه به این که از زمان اعلام ورود بیماری تا امروز حدود ده روز گذشته، احتمال می‌دهیم بعد از دو هفته بسیاری از افراد که بیماری در آنها در این مدت نهفته بوده حالا علائم بیماری در آنها بروز یابد. از این روست که این احتمال مطرح می‌شود این هفته تعداد مبتلایان ممکن است بیشتر شود و از این رو باید آمادگی روبه‌روشدن با تعداد مبتلایان بیشتر در روزهای آینده را داشته باشیم.

با این حال دکتر داوود یادگاری، رئیس مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی گرمسیری با مطرح کردن احتمال مواجهه با روزهای سخت چندان موافق نیست و در گفت‌وگو با جام جم تأکید می‌کند: «صرفا احتمال داده‌اند که نرخ ابتلا به بیماری بالا خواهد رفت، آن هم به واسطه کشف موارد ابتلای بیشتر. اما این فقط یک احتمال است و موضوعی نیست که با قطعیت بشود آن را تایید کرد. این فوق تخصص بیماری‌های عفونی تصریح می‌کند: «طبق احتمالات بیشینه شدت ابتلا به بیماری در این هفته و هفته آینده خواهد بود، ولی هیچ چیز در شرایط فعلی قطعی نیست.»

این روزهای سخت را چطور سپری کنیم؟

دکتر حمید عمادی در پاسخ به این که اگر فرض کنیم روزهای سختی پیش رو خواهیم داشت در این صورت چه توصیه‌ای به مردم دارید، این‌طور پاسخ می‌دهد: «توجه داشته باشید افرادی که زمینه لازم برای ابتلا به بیماری را ندارند و سالم هستند خطر چندانی آنها را تهدید نمی‌کند. اینها حتی اگر مبتلا شوند، بیماری‌شان شدید نخواهد بود و از پس مبارزه با کروناویروس جدید برخواهند آمد. اما افرادی که عمدتا دچار دیابت یا بیماری قلبی هستند یا سن بالای ۵۰ سال دارند یا بیماران مبتلا به سرطان که تحت شیمی درمانی قرار دارند، خطر کووید-۱۹ در موردشان جدی‌تر است. در مورد این افراد توصیه می‌کنیم در خانه بمانند و به مراکز پرجمعیت رفت‌وآمد نکنند. افرادی که جوان هستند و خطر کمتری آنها را تهدید می‌کند نیز لازم است مراقب باشند به بیماری مبتلا نشوند زیرا ابتلای اینها خطر ابتلای افراد دچار بیماری‌های زمینه‌ای را افزایش می‌دهد.» رئیس بخش بیماری‌های عفونی بیمارستان امام خمینی (ره) تأکید می‌کند: «مدرسه‌ها تعطیل شده است برای این که بچه‌ها مبتلا نشوند تا پدر و مادرها و اعضای پرریسک خانواده‌هایشان را مبتلا نکنند؛ وگرنه خود بچه‌ها را خوشبختانه خطر کمتری تهدید می‌کند. پس لازم است جز در مواقع ضرورت از منزل خارج نشویم. بدیهی است مسافرت تفریحی در چنین شرایطی بسیار خطرناک است.»

استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران با اشاره به اقدامات پیشگیرانه نظیر شستن مداوم دست‌ها، رعایت آداب سرفه و عطسه تصریح می‌کند: «اگر بیمار شدیم باید در خانه بمانیم و حتما ماسک بزنیم. ماسک برای بیماران و پرسنل درمانگر است و نیازی نیست به جز این افراد کسی ماسک بزند.» دکتر عمادی ادامه می‌دهد: «اگر با فرض فرار از ویروس به شهر و روستای آبا و اجدادی خودمان سفر کنیم، چنانچه خدای نکرده ناقل باشیم و خبر نداشته باشیم، در این صورت بیماری را با خود به شهر و روستای مقصد برده‌ایم و کروناویروس جدید را به این صورت بیشتر پخش می‌کنیم. لازم است جابه جایی نداشته باشیم تا همه‌گیری شدیدی پیدا نکنیم. چون اگر اپیدمی شدید باشد، خدای نکرده ممکن است سیستم درمانی نتواند از پس درمان انبوه بیماران برآید.»

اطلاع‌رسانی خوب، رمز شکست کروناست

دکتر زهرا عبدی با اشاره به تبلیغات خوب صورت گرفته برای مقابله با کرونا برای شکست این بیماری ابراز امیدواری می‌کند و می‌گوید: «خوشبختانه در مورد کرونا در مقایسه با آنفلوآنزا، اطلاع‌رسانی و تبلیغات وسیعی در مورد چگونگی پیشگیری از ابتلا به این بیماری انجام شده و امیدواریم با رعایت اصول بهداشتی از جانب تک‌تک افراد، شیوع این بیماری را بتوانیم خیلی زود کنترل کنیم. هر قدر شدت اقدامات پیشگیرانه ما بیشتر باشد، در سوی مقابل تعداد مراجعان، افراد مبتلا و بیماران بدحال به مراکز درمانی کمتر خواهد شد و زودتر به مرحله کنترل بیماری خواهیم رسید.» دکتر عمادی، رئیس بخش بیماری‌های عفونی بیمارستان امام خمینی (ره) نیز با اشاره به این که تا سال آینده و گرم شدن هوا تا پس از تعطیلات نوروز می‌توانیم امیدوار باشیم شیوع بیماری کمتر شود، یادآور می‌شود: «طبیعتا باید دید و بازدیدها را محدود کنیم و در خانه بمانیم. ماجرای مقابله ما با این بیماری هم خاطره‌ای خواهد شد و امیدوارم همه با حفظ اصول سلامت این دوران شیوع بیماری را پشت سر بگذارند و خاطره نوروز امسال را که همه رعایت کردند و در خانه ماندند برای نسل‌های آینده تعریف کنند.»

کل من علیها فان و یبقی وجه ربک ذوالجلال والاکرام
برادران محترم آوایی
درگذشت اخوی گرامی‌تان را تسلیت عرض می‌کنم. از درگاه خداوند تعالی برای آن فقید سعید، علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر مسئلت دارم.
علی عسکری
رئیس سازمان صدا و سیما

کل من علیها فان و یبقی وجه ربک ذوالجلال والاکرام
برادر ارجمند
حجت الاسلام والمسلمین منتظری
دادستان محترم کل کشور
درگذشت والده گرامی جنابعالی را که از بانوان مومنه و محب اهل بیت(ع) بود تسلیت عرض می‌کنم. از درگاه خداوند تعالی برای آن مرحومه علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر مسئلت دارم.
علی عسکری
رئیس سازمان صدا و سیما

«بازگشت همه به سوی اوست»
همکار محترم جناب آقای مرادپور
با نهایت تالم و تاثر در گذشت همسر بزرگوارتان را تسلیت و تعزیت عرض نموده، از درگاه خداوند رحمان و رحیم برای آن مرحومه رحمت بیکران الهی و برای شما و سایر بازماندگان محترم صبر جمیل و اجر جزیل خواهانیم.
سازمان توزیع و آگهی های روزنامه جام جم